

Pressemeddelelse

På baggrund af tidligere debat og på foranledning af programmet "Private Hære i Krig", der blev sendt på TV2 i aftes, er Guardian - global business security af den opfattelse, at en politisk og juridisk afklaring af danske sikkerhedsvirksomheders virke til støtte for dansk udviklings- og nødhjælpsarbejde i udlandet kun kan gavne den danske indsats overfor udsatte befolkningsgrupper i de mest vanskelige konfliktområder i verden.

Guardian har opfordret til afklaring af juridiske spilleregler for danske sikkerhedsvirksomheders virke i forbindelse med beskyttelse af danske virksomheder i udlandet. Guardian har for nylig rejst denne problemstilling overfor medlemmer af Folketinget i et ønske om at skabe en politisk debat omkring emnet.

Guardian har overfor politiske beslutningstagere kunnet konstatere, at der er behov for revurdering af det politiske og juridiske grundlag for danske sikkerhedsvirksomheders muligheder for at levere støtte til danske udviklings- og hjælpeindsatser i udlandet.

I denne forbindelse ønsker Guardian klarlægning af de grundlæggende regler for gennemførelse af sådan rådgivning og beskyttelse, samt definition af de overordnede parametre for sådanne sikkerhedsvirksomheders aktiviteter, herunder uddannelsesmæssige og erfaringsmæssige krav til personer, som ansættes til sådanne tjenester.

Danske firmaer og hjælpeorganisationer har behov for støtte til gennemførelse af danske udviklings- og nødhjælpsprojekter under vanskelige forhold i udlandet. Danske ministerier, firmaer og hjælpeorganisationer kontraherer i flere tilfælde amerikanske eller engelske sikkerhedsfirmaer til risikostyring og/eller beskyttelsesopgaver i forbindelse med udviklings- eller nødhjælpsopgaver i lande, hvor sikkerhedssituationen påkræver dette. Kontrahering af udenlandske sikkerhedsfirmaer til beskyttelse af danske interesser sker til trods for at disse sikkerhedsfirmaers juridiske grundlag ikke er afklaret eller ikke garanterer for kvaliteten af det personel, disse sikkerhedsfirmaer ansætter.

Danske virksomheder og hjælpeorganisationer har brug for dansk kompetence og mentalitet til beskyttelse og rådgivning under deres virke i udlandet. Danske højt specialiserede sikkerhedsvirksomheder kan levere den fornødne beskyttelse og risiko- og krisestyring, men Guardian's erfaring viser, at der er behov for danske spilleregler for danske sikkerhedsvirksomheders virke i udlandet.

Baggrundsinformation

Outsourcing – kontrahering af civile firmaer til løsning af opgaver der normalt løses af Forsvaret eller andre statslige organer – har igennem de senere år vundet stor udbredelse i såvel USA og England. I Danmark udliciteres udviklingsarbejder til private virksomheder og Forsvaret har endvidere udliciteret logistiske opgaver og byggemæssige opgaver til danske private firmaer. Erfaringer fra udlicitering af logistiske opgaver fra Forsvaret til højt specialiserede danske private virksomheder har vist, at disse virksomheder kan løse opgaverne effektivt og økonomisk, når ressourcerne ikke er til stede indenfor Forsvarets snævre

bevillingsrammer. Det må understreges, at dette bør være gældende for udlicitering – eller – outsourcing af sikkerhedsrelaterede opgaver.

Erfaring fra USA og England viser tydeligt at dette er tilfældet. Såvel det amerikanske og det engelske forsvar har i stigende omfang udliciteret såvel logistiske som sikkerhedsrelaterede opgaver til private virksomheder. Erfaringerne viser også, at der er et klart behov for statslig kontrol med kvaliteten af de ydelser sådanne virksomheder leverer, samt en utvetydig definition af de juridiske spilleregler for disse virksomheders virke.

Den globale sikkerhedsindustri, der leverer beskyttelse i risiko-områder er omgærdet af grundlæggende usikkerhed med hensyn til retsgrundlaget for sådanne aktiviteter.

Til trods for at danske sikkerhedsfirmaer med den fornødne kapacitet og ekspertise eksisterer, anvender danske virksomheder i langt overvejende grad udenlandske sikkerhedsfirmaer i et ukendt omfang.

Dansk lovgivning forhindrer ikke direkte danske sikkerhedsfirmaer i at levere bevæbnet beskyttelse til danske firmaer eller hjælpeorganisationer i udlandet, da sådanne aktiviteter kunne påtages af danskere i en udenlandsk registreret virksomhed.

Danske sikkerhedsfirmaer kan selvstændigt oprette beskyttelsesvirksomhed og opkøbe våben i det pågældende land under det pågældende lands våbenregler, men en sådan virksomhed ville dog ikke længere være at betegne som værende dansk. Det er imidlertid uklart, hvorvidt det danske personels retstilstand ville være i det pågældende land, såfremt dansk personel anvender våbnene i selvforsvarsøjemed. Det danske personel ville i så fald være underkastet det pågældende lands lovgivning, hvilket kunne blive u hensigtsmæssigt, især for kunden, der kontraherer virksomheden i god tro.

Det foreslås at det undersøges, hvorvidt danske sikkerhedsfirmaer, som er kontraheret af danske virksomheder i udlandet, i lighed med amerikanske og engelske firmaer, kan underlægges de diplomatiske aftaler, eksempelvis Memorandum of Understanding (MOU) eller Status of Forces Agreement (SOFA), som er gældende for udsendte danske forsvarsstyrker eller politistyrker under aktiviteter i det pågældende land. Dette ville sikre dansk personels juridiske status i forbindelse med støtte af danske virksomheder i udlandet, samt klarlægge personellens nationale juridiske tilhørsforhold i tilfælde af voldelige episoder.

Danske virksomheder og hjælpeorganisationer har generelt brug for uddannelse og tilføring af dansk kompetence indenfor risiko- og krisestyring både med henblik på forbedring af sikkerheden for de udsendte medarbejdere og til forbedring af den overordnede danske indsats til genskabelse af stabilitet i verdens mest udsatte områder.

Der er ingen tvivl om at dansk kompetence forefindes i den tungere ende af sikkerhedsområdet. Herudover besidder dansk personel ansat i kompetente danske sikkerhedsfirmaer, et solidt etisk grundlag for deres virke i udlandet. Der er imidlertid behov for yderligere stramning af det etiske grundlag, en klart defineret "Code of Conduct" for danske virksomheder, der tilbyder disse tjenester.